

Mesačný bulletin NBS, jún 2019

**NÁRODNÁ
BANKA
SLOVENSKA**
EUROSYSTÉM

Odbor menových a
ekonomických analýz

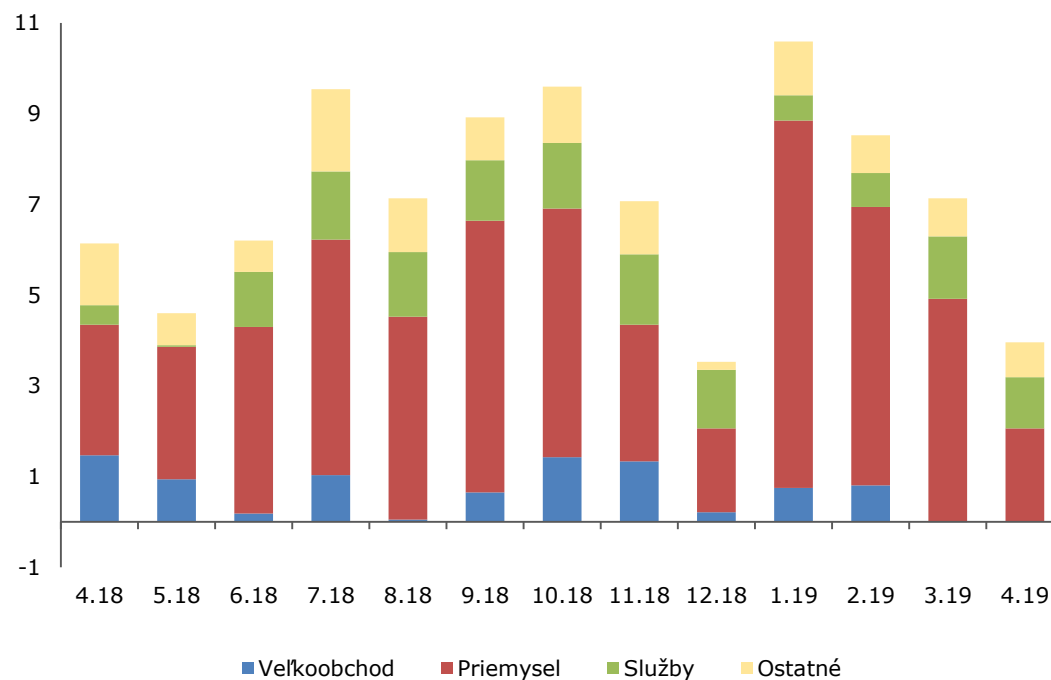
Národná banka Slovenska
28. júna 2019

- Negatívne signály predstihových indikátorov v EA sa naplňajú, v apríli pokles priemyselnej produkcie (najmä DE) aj maloobchodu, avšak aktuálne sa nálady už nezhoršujú.
- Slovensko ovplyvnené zahraničným dopytom, spomaľovanie priemyslu a stagnácia exportu. Podobne ako v EA sa však zastavilo zhoršovanie očakávaní v priemysle.
- Trh práce zatiaľ priaznivý. Zamestnanosť vzrástla (služby, stavebníctvo), priemysel slabý. Mzdy stále dynamické, pomalší vývoj vidieť v odvetviach, kde rastie výraznejšie zamestnanosť.
- Inflácia sa v máji zrýchlila na 2,7 % (vplyv leteniek, ubytovania a potravín).
- Úvery súkromnému sektoru sa v apríli spomalili na 8,0 % (8,9 % v marci) v dôsledku nižšej dynamiky úverovania firiem.

Graf mesiaca

- Spomalenie medziročného rastu tržieb na 4,0 % (zo 7,1 %)
- Za spomalením hlavne vývoj v priemysle
 - najviac výroba kovov, ďalej výroba elektroniky, textilu a strojov

Vývoj tržieb (príspevky k medziročnému rastu v p. b.)

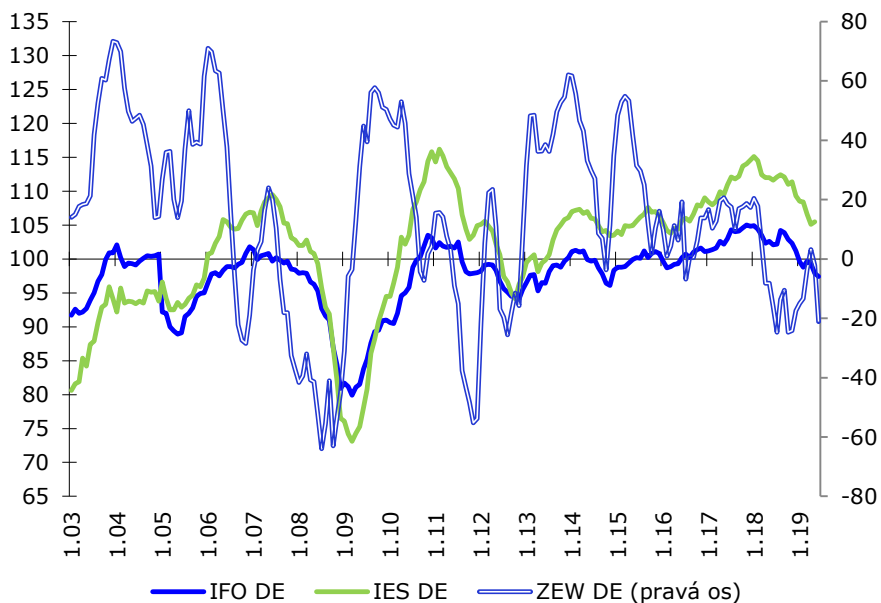

Zdroj: ŠÚ SR

Predstihové indikátory

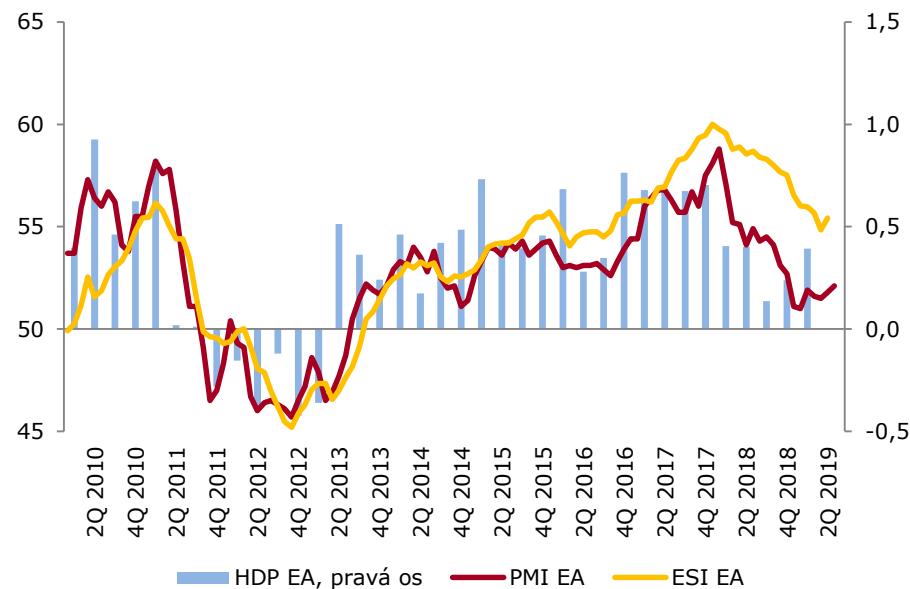
- **EA - ESI (05/19)** EA po 10. mesiacoch poklesu rast
 - zlepšenie v sektoroch priemyslu, služieb a spotrebiteľskej dôvery
 - priemysel – mimoriadne zlepšenie očakávanej produkcie, najvyššie za 6,5 roka
 - - PMI (06/19) rast - ťahaný službami, v priemysle aktivita nezmenená (potiahlo ho FR)
- **DE - ESI (05/19)** rast, PMI DE (06/19) nezmenený, ZEW (06/19) prudký pokles, IFO (06/19) mierny pokles (súčasná situácia nezmenená, zhoršenie očakávaní)

Indikátory sentimentu pre Nemecko (index, kompozit, dlhodobý priemer=100; bilancie)

Zdroj: Eurostat, European EK, Macrobond, IHS Markit, výpočty NBS

Predstihové indikátory eurozóny a rast HDP (ESI normované podľa dlhodobého priemeru PMI a štandardnej odchýlky PMI; medzištvrtročný rast v %)

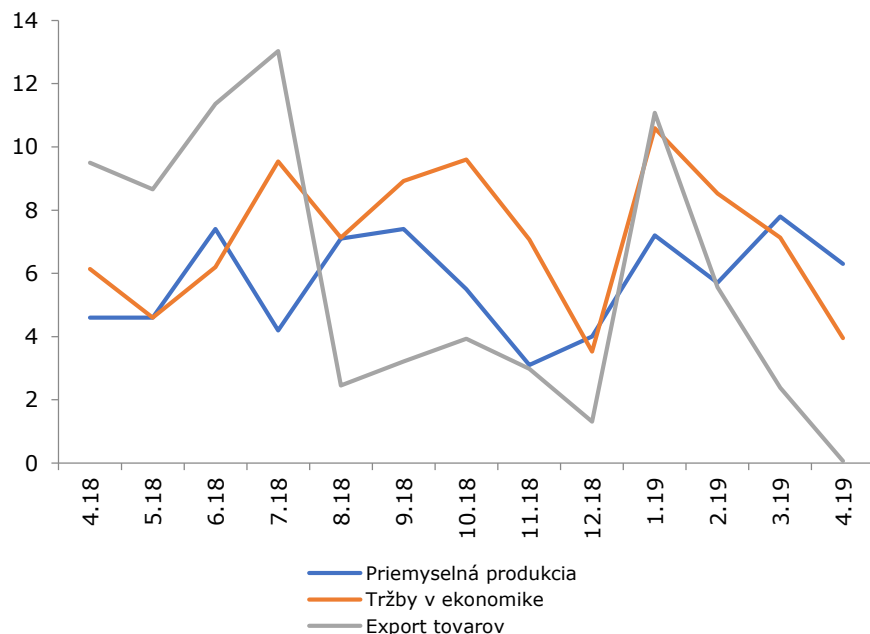

Zdroj: Eurostat, EK, Macrobond, IHS Markit a výpočty NBS

Mesačné indikátory – sú slabé

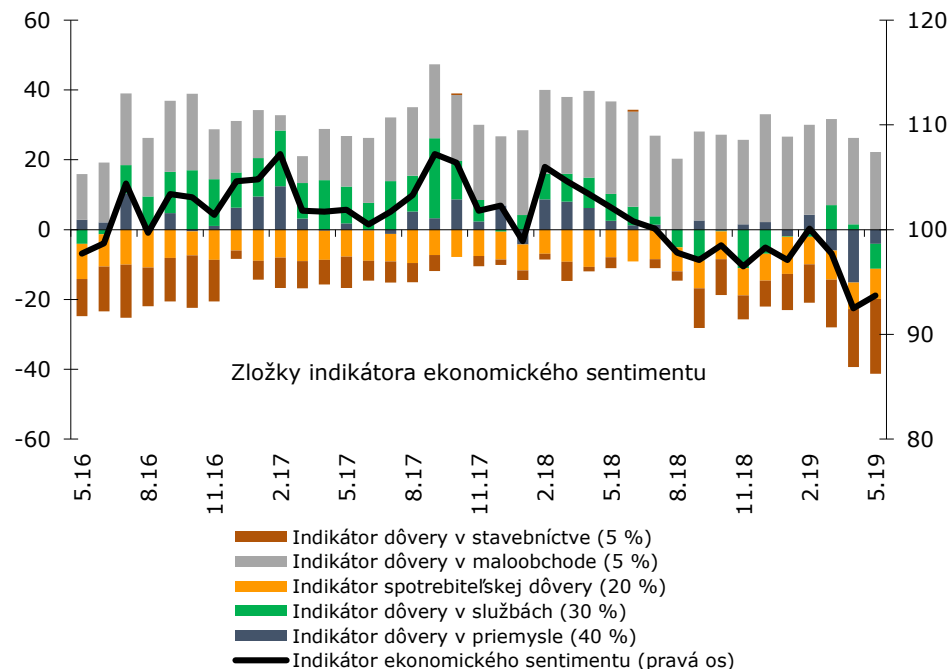
- **Produkcia** spomalila: kovy + stroje a zariadenia
- **Tržby**: slabší aj maloobchod
- **Export**: stagnácia - efekt ukončenia výroby a reexportu časti elektrotechniky
- **IES**: v máji zlepšenie vplyvom priemyslu; v ostatných sektoroch pokles – najviac služby

Vývoj ekonomických ukazovateľov (medziročná zmena v %)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Indikátor ekonomického sentimentu (dlhodobý priemer = 100)

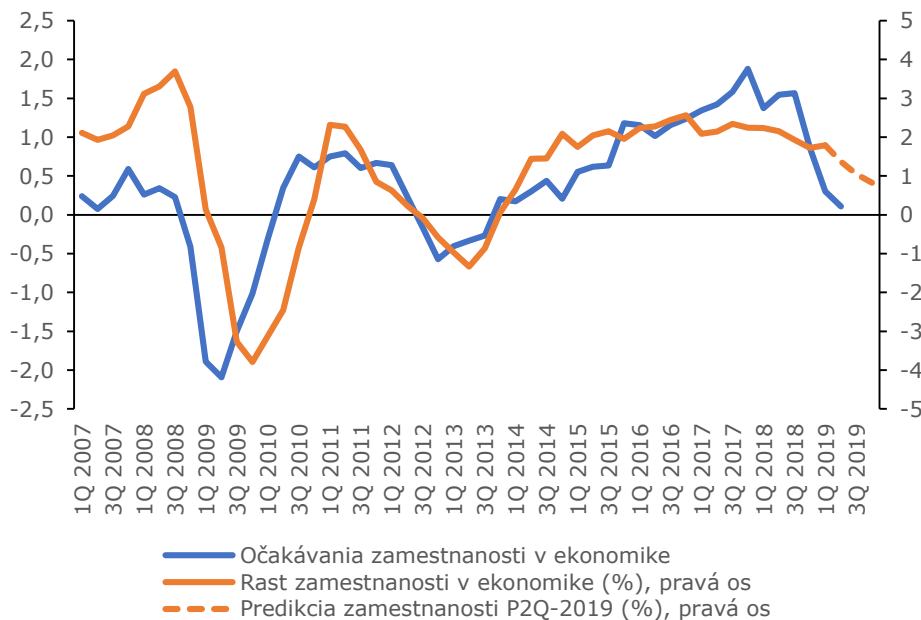

Zdroj: EK a výpočty NBS

Zamestnanosť

- apríl, vybrané odvetvia 2,9 % = podobne ako v marci a v 1Q2019
- stagnácia, resp. pokles zamestnanosti v priemysle a obchode
- vyvažované silným rastom v službách a stavebníctve
- očakávania sa naďalej zhoršujú

Očakávania zamestnávateľ'ov a vývoj zamestnanosti
(štandardizované saldo odpovedí, medziročný rast v %)

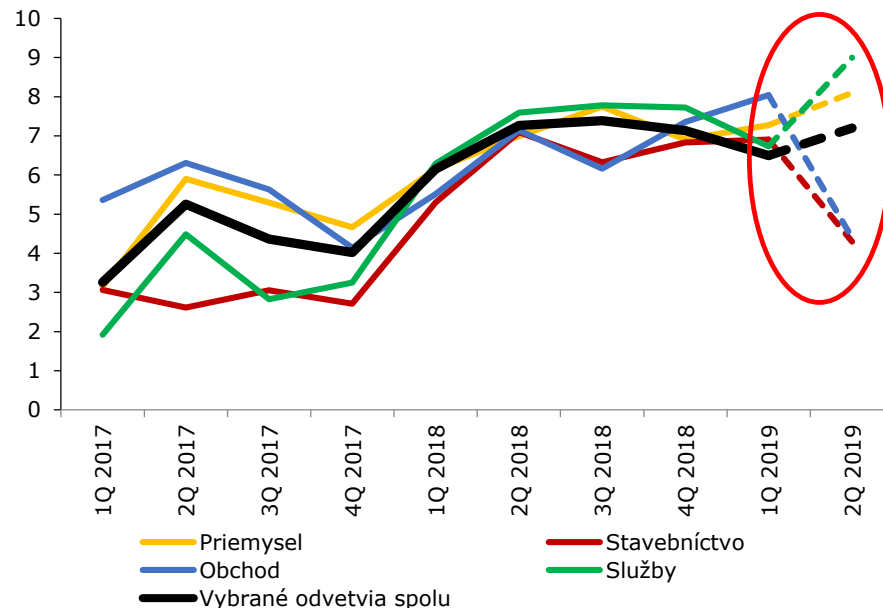

Zdroj: ŠÚ SR, EK a výpočty NBS

Mzdy

- apríl 7,2 %, ALE podporené odmenami v energetike (príspevok +0,6 p. b.)
- rast miezd by mal byť naďalej silný – efekt zvýšených príplatkov v máji
- výrazný rast aj vo verejnom sektore

Vývoj dynamiky priemernej mzdy na základe mesačnej štatistiky
(medziročná zmena v %)

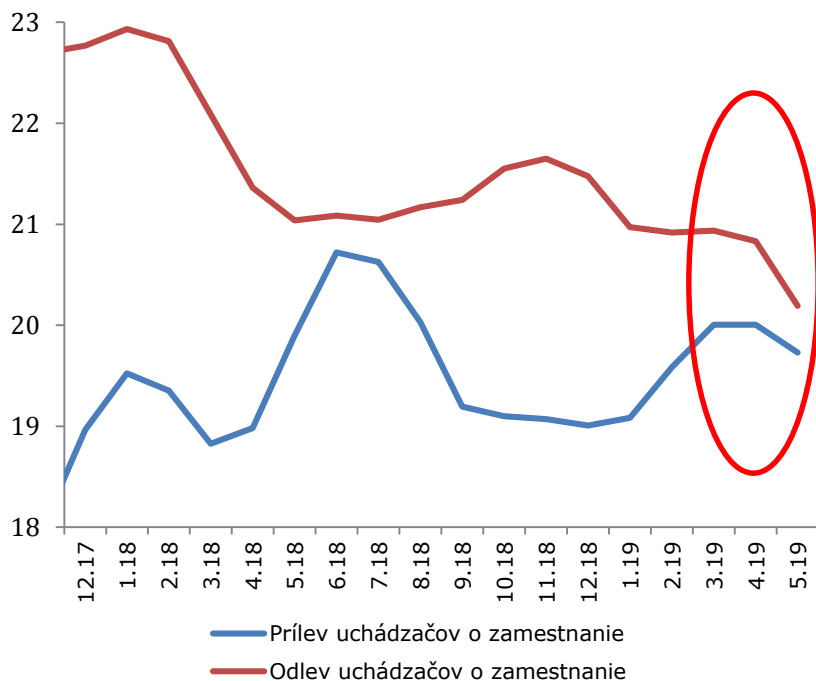

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Poznámka: Údaje za 2. Q 2019 sú založené na aprílovej medziročnej dynamike.

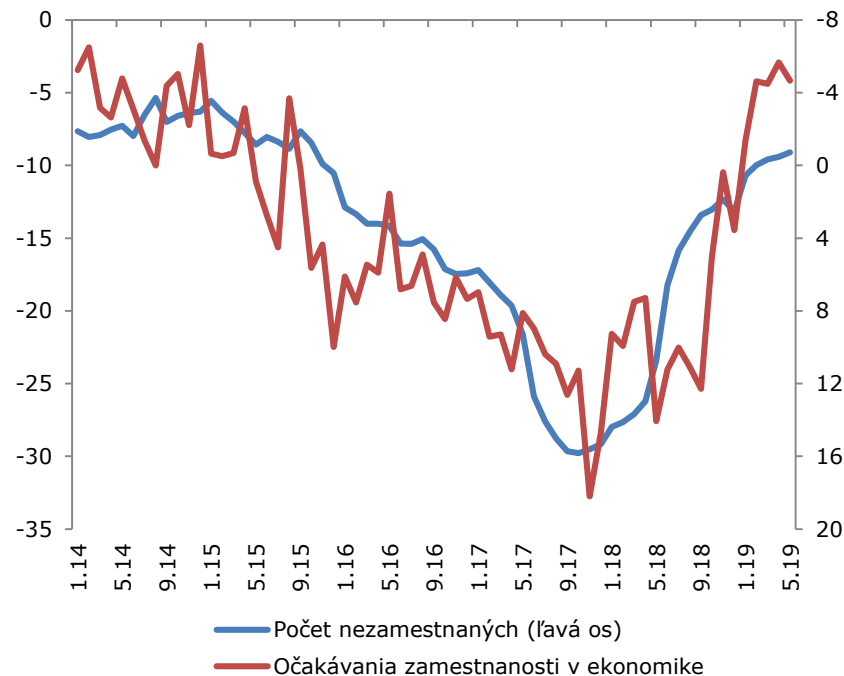
- **Miera nezamestnanosti** v máji z celkového počtu uchádzačov
 - 6,1 % po sezónnom očistení - **stagnácia**
 - klesajúci trend počtu osôb umiestnených na trh práce
 - nezmenený prílev uchádzačov o zamestnanie
 - očakávania tvorby pracovných miest sa znižujú

Toky v evidencii ÚPSVR
(3-mesačný kĺzavý priemer, tis. osôb)

Zdroj: ÚPSVR a výpočty NBS

Vývoj nezamestnanosti vs. očakávania zamestnávateľov
(%, medziročná zmena)

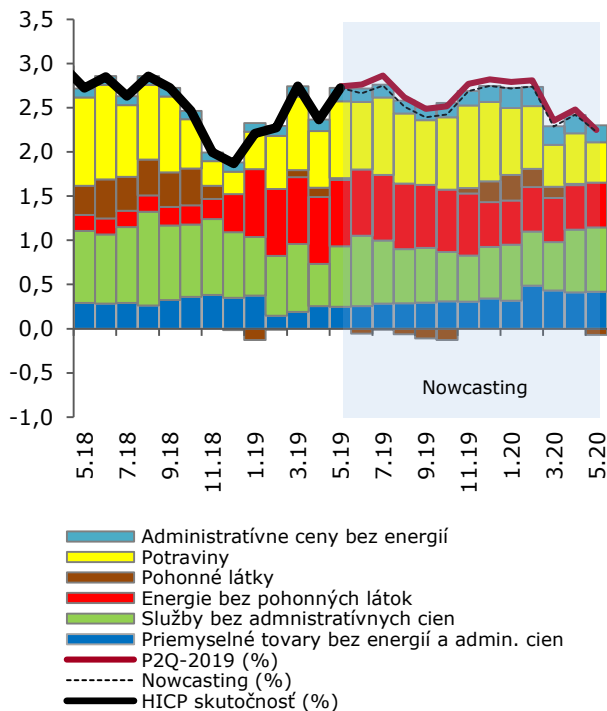

Zdroj: ÚPSVR a výpočty NBS

Inflácia – v máji zrýchlenie

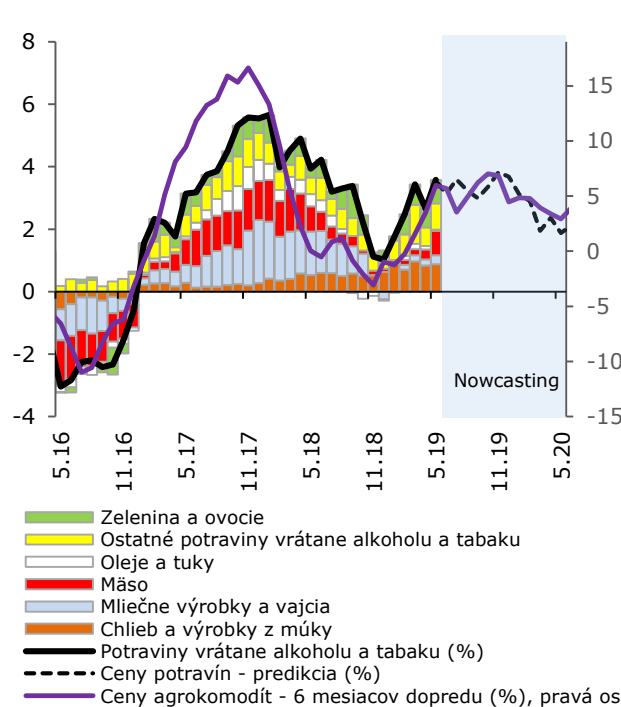
- **HICP sa podľa očakávaní zrýchlila na 2,7 %**
 - ceny potravín (mäso - *výpadok na ázijskom trhu, alkohol - dočasné spomalenie počas Veľkej noci a zelenina*)
 - ceny služieb (letenky a ubytovanie – *rekreačné poukazy*)

Štruktúra inflácie (medziročný rast v %, príspevky v p. b.)

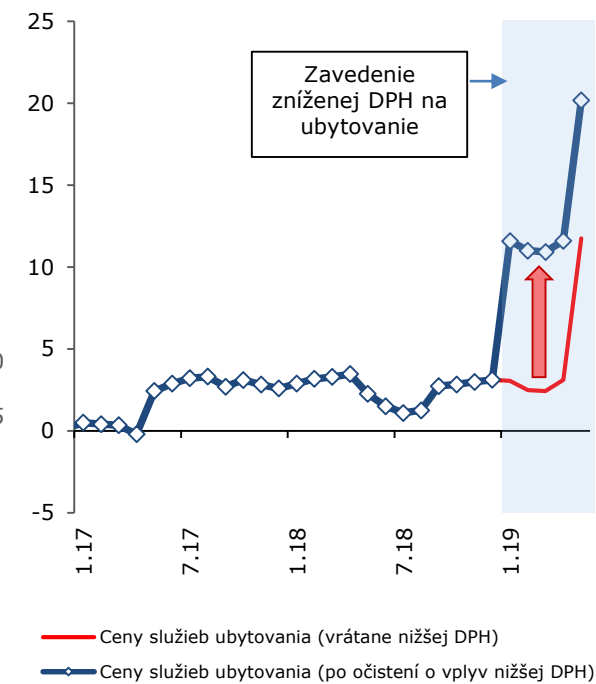
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Štruktúra vývoja cien potravín (medziročný rast v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Vývoj cien ubytovania (medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

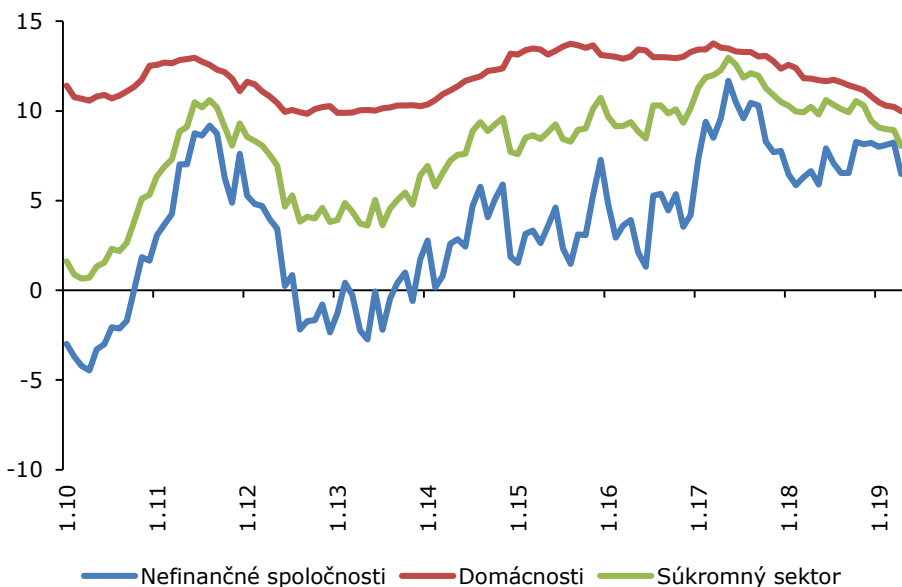
• Úvery

- v apríli pokračovalo slabšie úverovanie firiem
 - v priemysle rástlo úverovanie, avšak firmy nedokázali využiť prostriedky na zvýšenie pridanej hodnoty, zvyšujú tak zadlženosť
- pozvoľné spomaľovanie dynamiku úverov domácnostiam

• Vklady

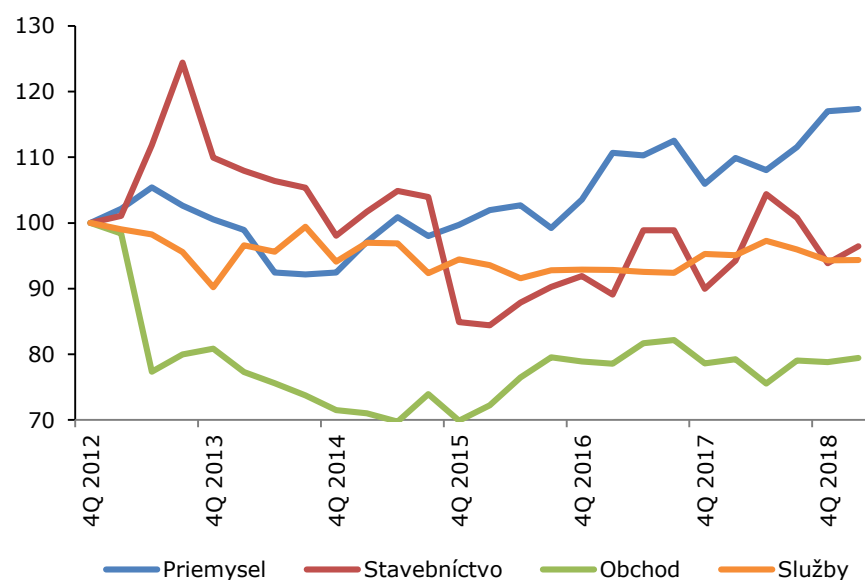
- druhý mesiac za sebou medzimesačný pokles vkladov firiem

Vývoj úverov (medziročná zmena v %)

Zdroj: ECB a výpočty NBS

Zadlženosť firiem (podiel úverov na pridanej hodnote; 4Q2012 = 100)

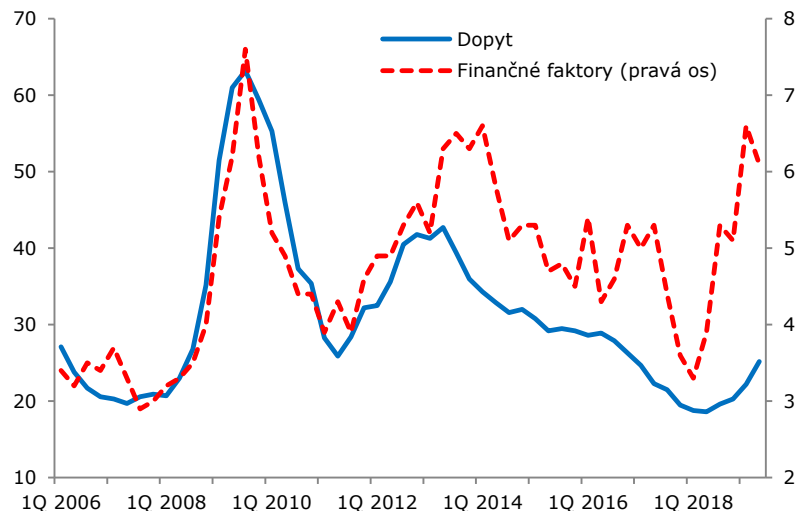
Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Zaujímavé zo štvrtročných správ

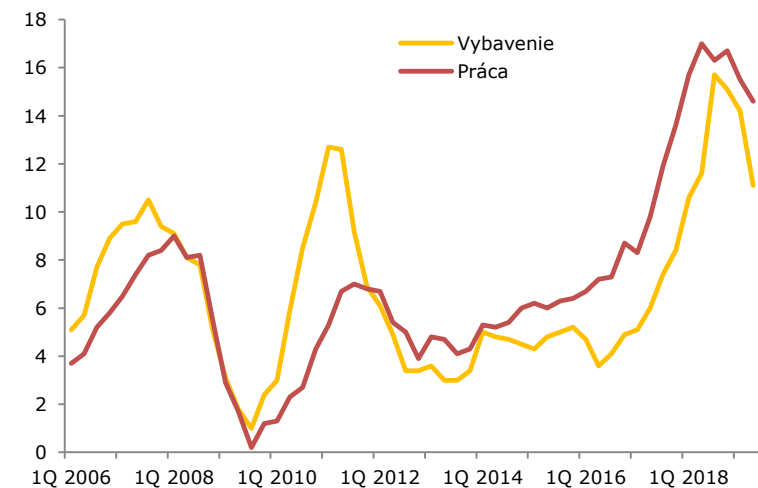
Štvrtročné správy sú zverejňované na webovej stránke NBS
<http://www.nbs.sk/sk/menova-politika>

EA - indikátory v priemysle naznačujú ochladenie

Faktory limitujúce produkciu v priemysle

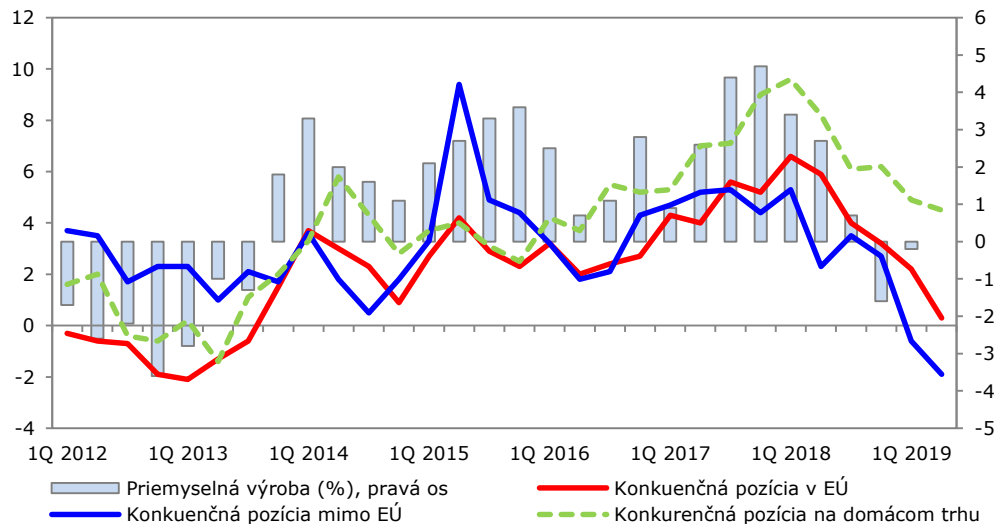
Faktory limitujúce produkciu v priemysle

Zdroj: Macrobond

- Slabší zahraničný dopyt ovplyvňuje klesajúce exportné očakávania a hodnotenie konkurenčnej pozície
- Rastie vnímanie obmedzení produkcie v dôsledku slabšieho dopytu, klesá zo strany výrobných faktorov (nižšie využívanie výrobných kapacít)

Hodnotenie konkurencieschopnosti a priemyselná výroba

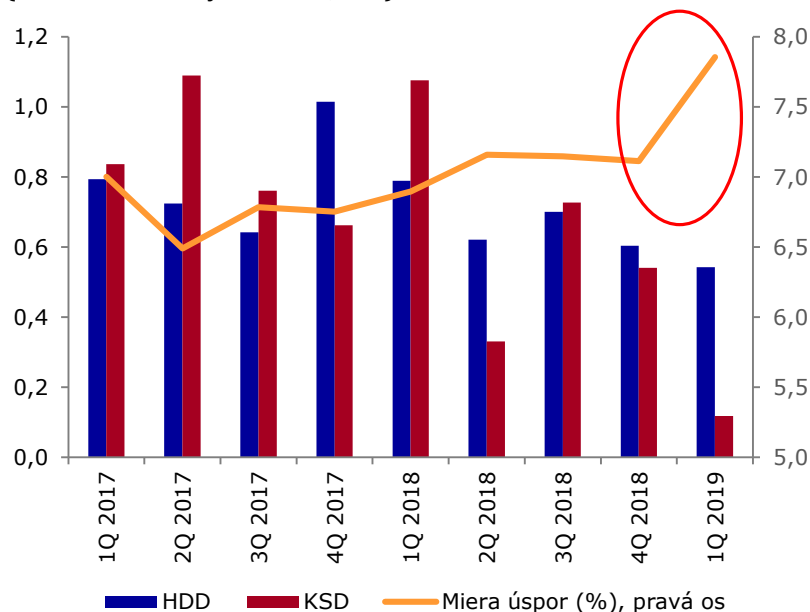

Zdroj: Macrobond

Konečná spotreba domácností

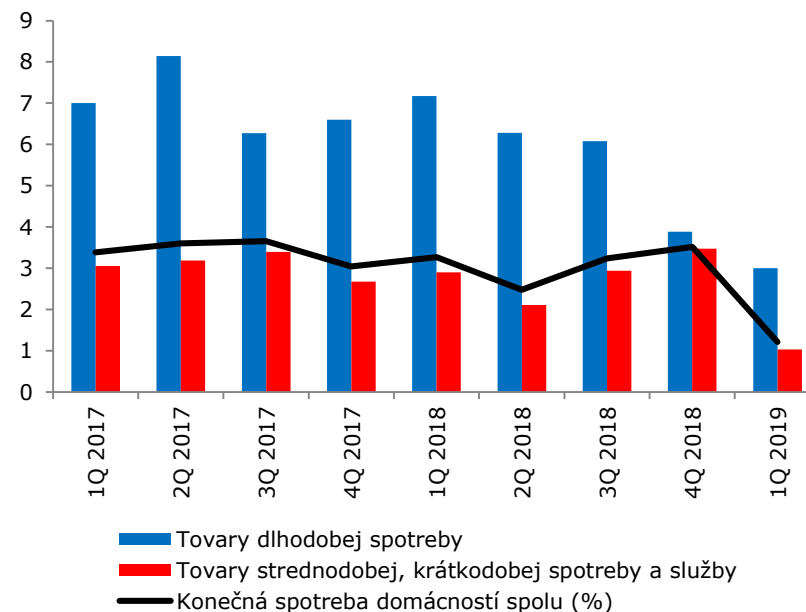
- Výraznejšie spomalenie na 1,1 % medziročne (0,1 % medzištvrtročne) – aj napriek rastu príjmov = nárast miery úspor
- Jednorazový efekt posunutých veľkonočných nákupov – tento rok v 2Q
- Neštandardné správanie - v čase rastu miery úspor spotrebiteľia neobmedzovali nákupy tovarov dlhodobej spotreby, ale skôr tovarov krátkodobej spotreby a služieb

Hrubý disponibilný príjem a spotreba domácností
(medzištvrtročný rast v %, s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Spotreba domácností podľa dĺžky spotreby
(medziročný rast v %, b. c., sezónne neočistené)

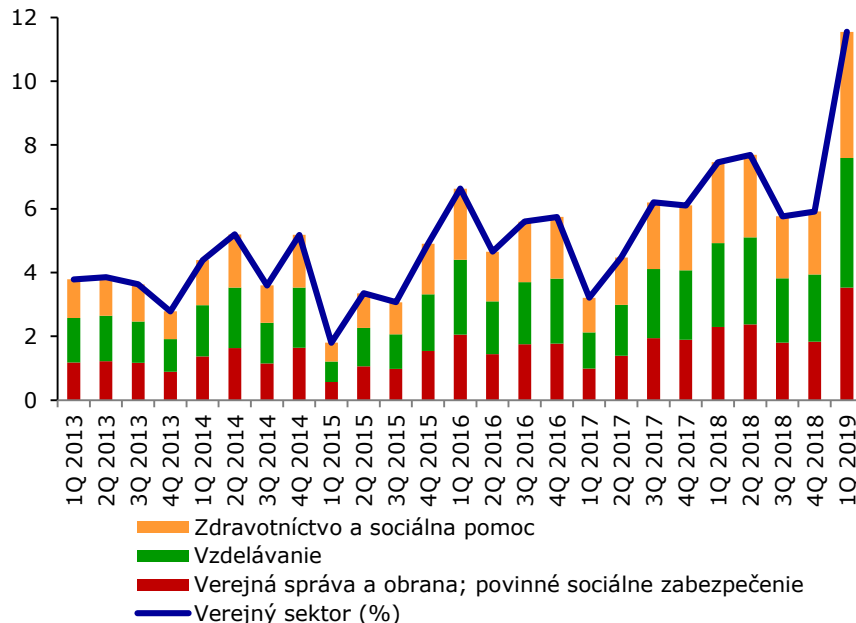

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

• Mzdy

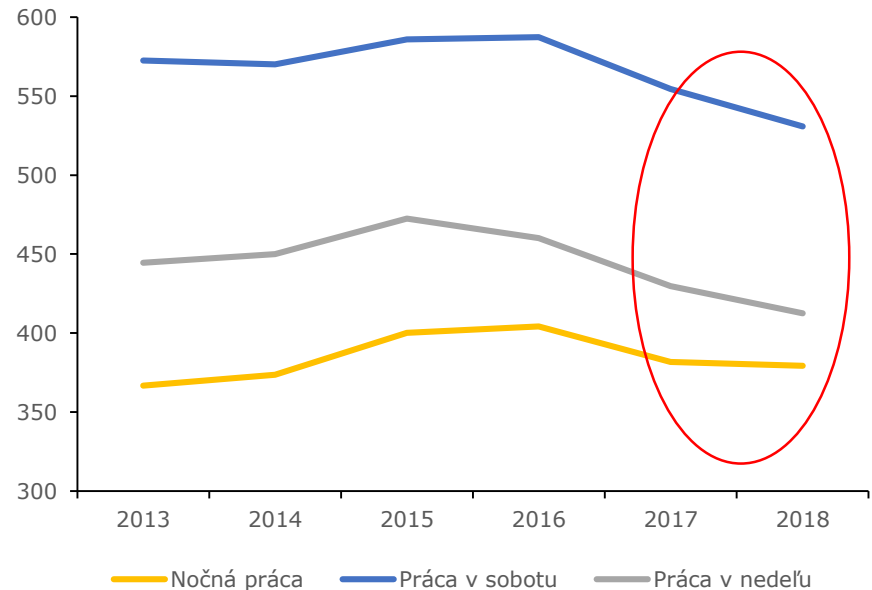
- dynamický rast miezd vo verejnom sektore
 - nárast tarifných plátov o 10 % (verejná a štátna správa), resp. o 24 % (justiční zamestnanci)
- aj v súkromnom sektore prudko rastú náklady práce
 - preto firmy redukujú nadčasy a prácu v neštandardných hodinách
 - počet odpracovaných hodín na osobu má tendenciu klesať

Vývoj miezd vo verejnom sektore
(medziročný rast v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Počty osôb pracujúcich pravidelne v noci a cez víkendy
(tisíc osôb)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS